

ΕΥΛΕΙΑ

Δρ Ουρανία Τσιούλου

ΕΥΛΕΙΑ

Metropol Parasol in Seville, Spain

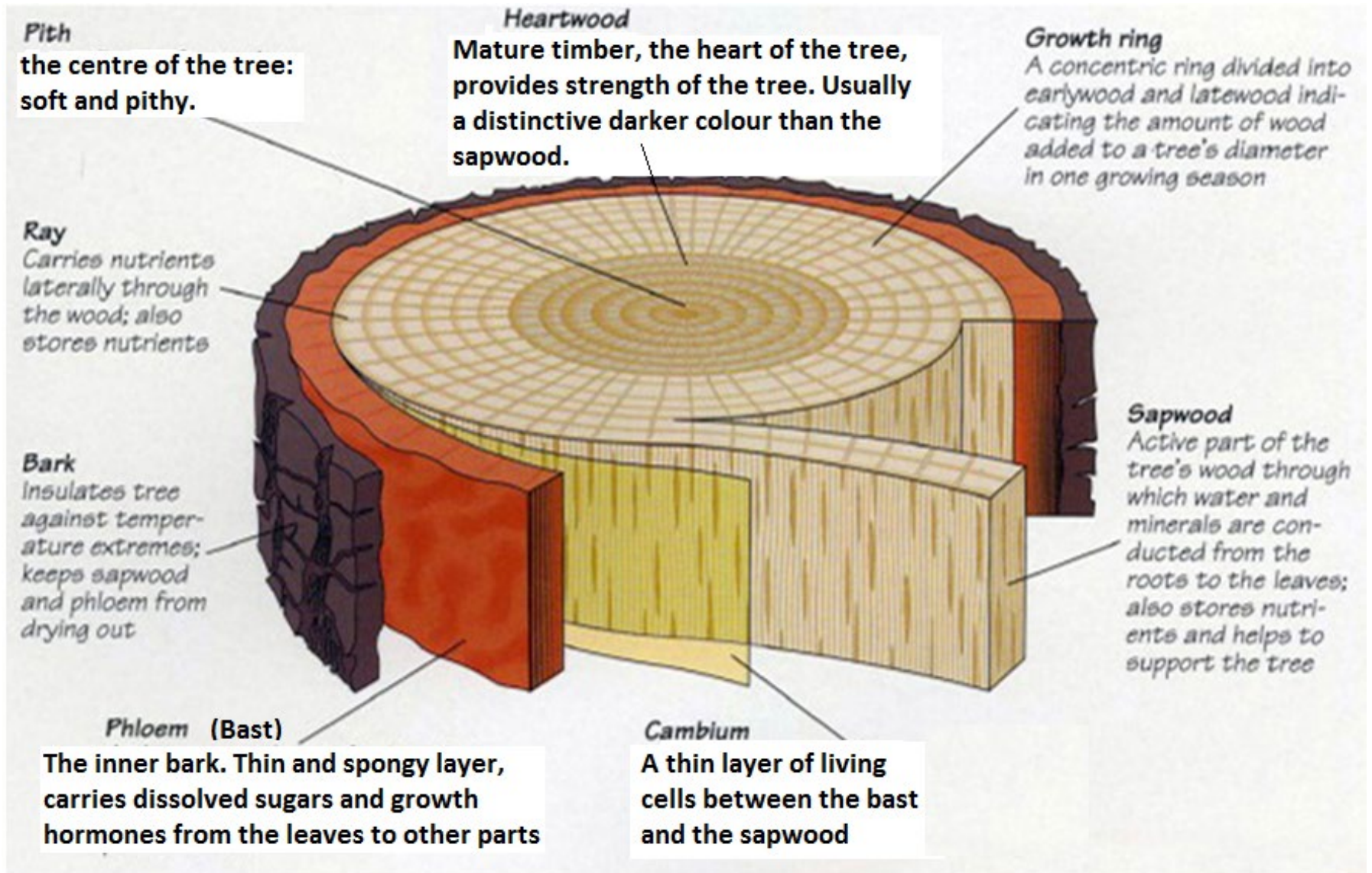
inhabitat.com

inhabitat.com

-150 by 70 m
-height of 26 metres

Διατομή κορμού δέντρου

Μαλακ'η και σκληρή ξυλεία

Το μαλακό ξύλο είναι ξύλο από γυμνόσπερμα δέντρα όπως τα κωνοφόρα. Η μαλακή ξυλεία είναι η πηγή περίπου του 80% της παγκόσμιας παραγωγής ξυλείας.

Παραδείγματα:

- Πεύκο
- Έλατο
- Κέδρος
- Ερυθρελάτη

Χαρακτηριστικά:

- Συνήθως πιο **ελαφριά** και **ευκολοδουλεύτερη** ξυλεία
- Τα δέντρα μεγαλώνουν γρήγορα → **φθηνότερη** ξυλεία
- Χρησιμοποιείται σε κατασκευές, ξυλοτεχνίες, χαρτοβιομηχανία

Κέντρα παραγωγής είναι η περιοχή της Βαλτικής (συμπεριλαμβανομένης της Σκανδιναβίας και της Ρωσίας) και η Βόρεια Αμερική

Το σκληρό ξύλο είναι ξύλο από πλατύφυλλα δέντρα (αγγειόσπερμα)

Παραδείγματα:

- Δρυς (βελανιδιά)
- Οξιά
- Καρυδιά
- Σφένδαμος
- Τικ

Χαρακτηριστικά:

- Συνήθως πιο **πυκνή, σκληρή** και **ανθεκτική** ξυλεία
- Μεγαλύτερη διάρκεια ζωής και υψηλότερη αντοχή
- Χρησιμοποιείται σε πατώματα, έπιπλα, διακόσμηση

No higher resolution available.

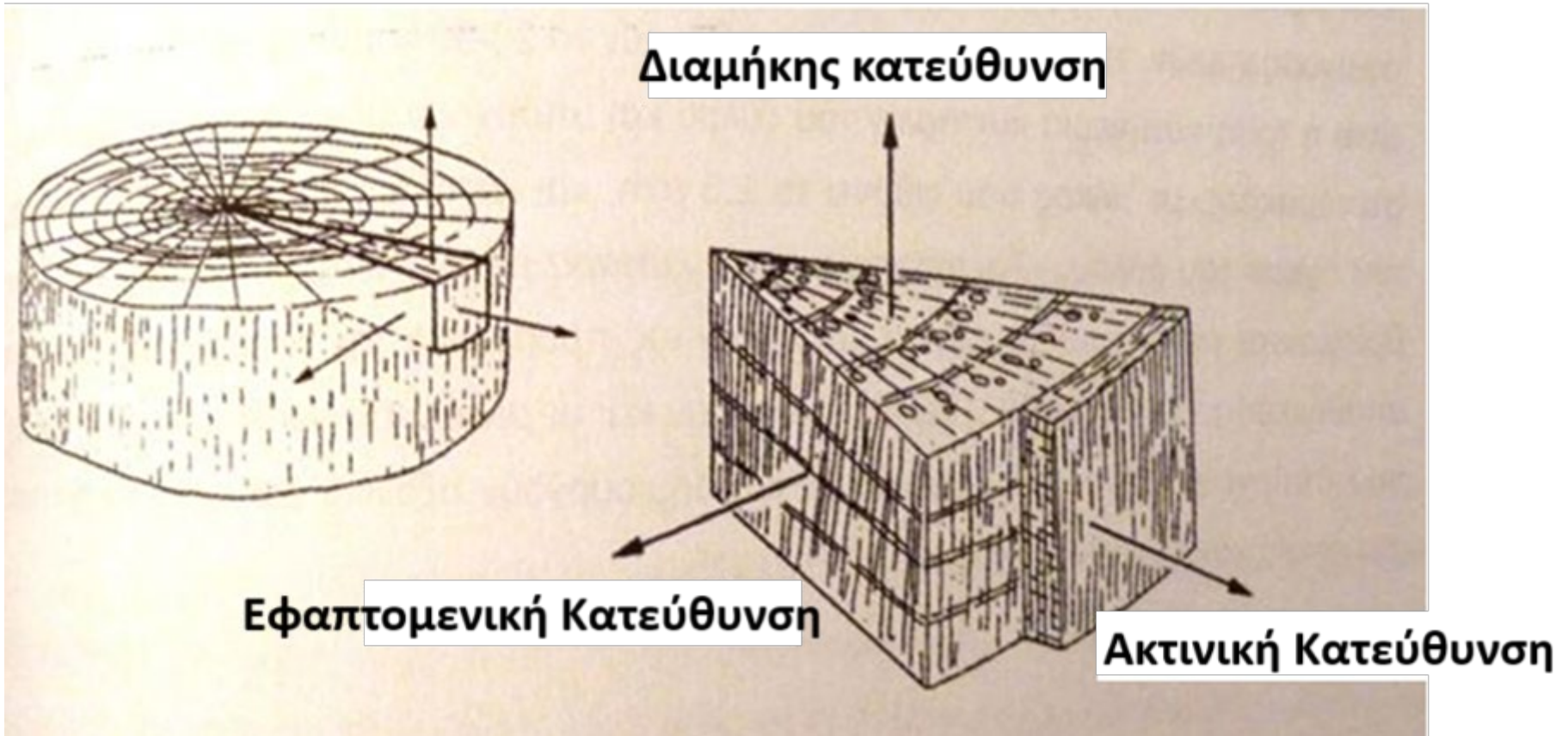
➤ Τα σκληρά ξύλα δεν είναι απαραίτητα πιο σκληρά από τα μαλακά ξύλα.

➤ Και στις δύο ομάδες υπάρχει διακύμανση στην πραγματική σκληρότητα του ξύλου.

➤ Το ξύλο, αντί να είναι ένα σχετικά συμπαγές υλικό όπως ο χάλυβας ή το σκυρόδεμα, αποτελείται βασικά από πολλές σωληνοειδείς ίνες

Πολλές ιδιότητες του ξύλου σχετίζονται άμεσα με τη δομή του

Τρεις κύριες κατευθύνσεις

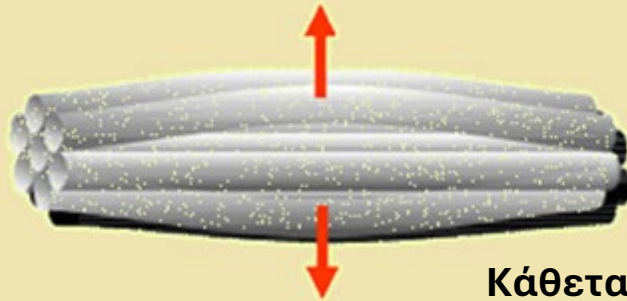
Διαμήκης: Παράλληλη προς τον άξονα του κορμού.

Ακτινική: Κατεύθυνση **από το κέντρο προς τον φλοιό**, δηλαδή κάθετη στους δακτυλίους ανάπτυξης.

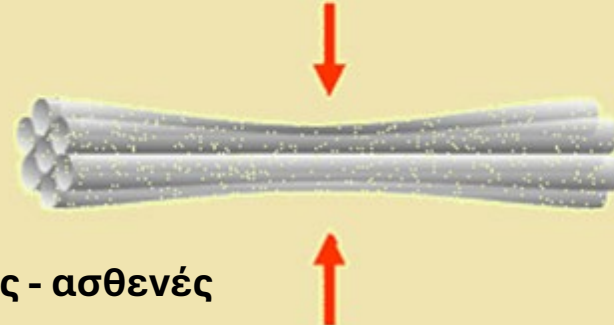
Εφαπτομενική: Κατεύθυνση **παράλληλη στους δακτυλίους ανάπτυξης** και κάθετη στην ακτινική.

Παράλληλα στις ίνες - ισχυρό

Κάθετα στις ίνες - ασθενές

Πυκνότητα

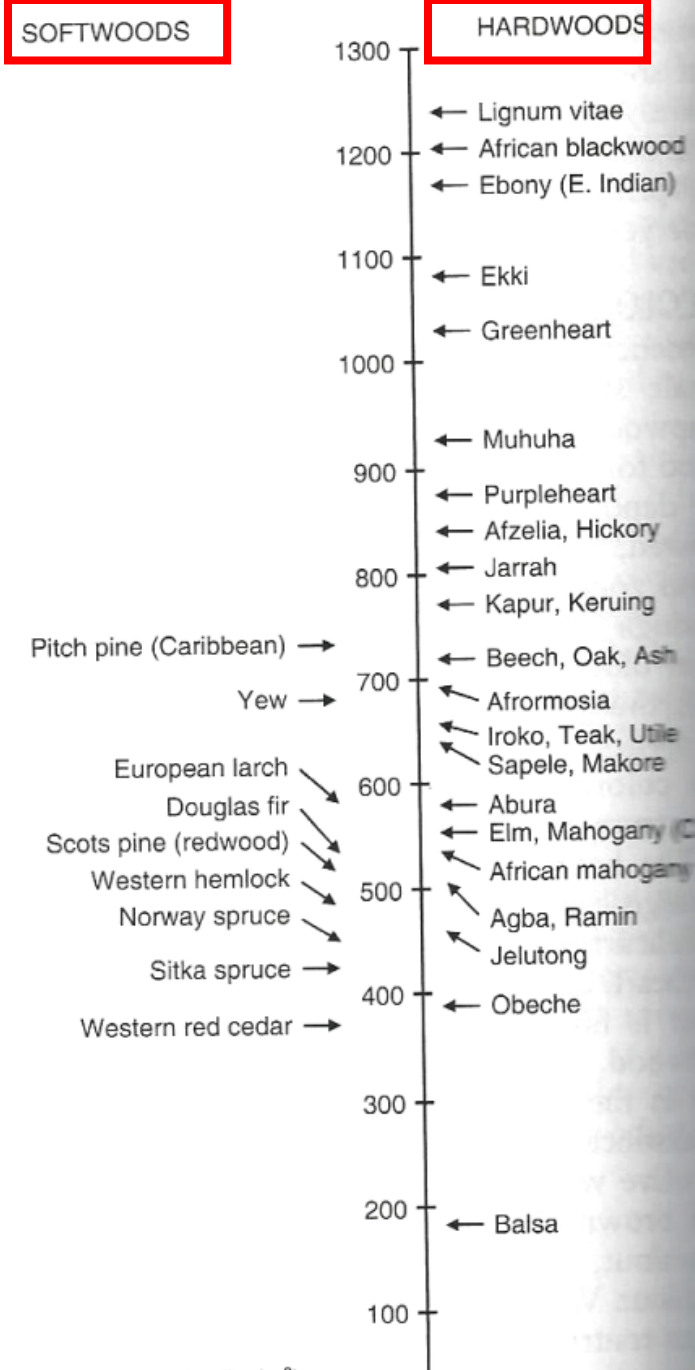
επηρεάζεται από το πάχος των κυττάρων

120-1200 kg/m³

- επηρεάζεται από την υγρασία

Ως πυκνότητα αναφέρεται περιεκτικότητα σε υγρασία ίση με **12%**

Peter Domone & John Illston, 4th Edition,
'Construction Materials – Their Nature and behaviour '

(© Building Research Establishment)

Πυκνότητα

➤ Οι τιμές πυκνότητας εκτιμώνται για περιεκτικότητα σε υγρασία **12%**

$$\rho = \frac{m}{v}$$

Οι τιμές πυκνότητας για διαφορετική περιεκτικότητα σε υγρασία μπορεί να εκτιμηθεί αν γνωρίζουμε την ογκομετρική διαστολή

$$m_{\mu} = m_o (1 + 0.01\mu)$$

Μάζα ξυλείας σε
περιεκτικότητα υγρασίας μ

Μάζα ξυλείας σε μηδενική υγρασία

Περιεκτικότητα σε υγρασία %

Πυκνότητα

$$v_{\mu} = v_o (1 + 0.01 s_v)$$

Όγκος ξυλείας σε
περιεκτικότητα υγρασίας μ

Όγκος ξυλείας σε
μηδενική περιεκτικότητα υγρασίας

Ογκομετρική συρρίκνωση/
διόγκωση %

Πυκνότητα $\rho = \frac{m}{v}$

$$\rho_{\mu} = \frac{m_{\mu}}{v_{\mu}} = \frac{m_o(1 + 0.01\mu)}{v_o(1 + 0.01s_v)} = \rho_o \frac{(1 + 0.01\mu)}{(1 + 0.01s_v)}$$

Κατά προσέγγιση κανόνας:

Η πυκνότητα αυξάνεται κατά **0.5%** για **1%** αύξηση της υγρασίας

Περιεκτικότητα της ξυλείας σε υγρασία (μ)

$$\mu = \frac{m_{init} - m_{od}}{m_{od}} \times 100$$

m_{init} Αρχική μάζα δείγματος ξυλείας

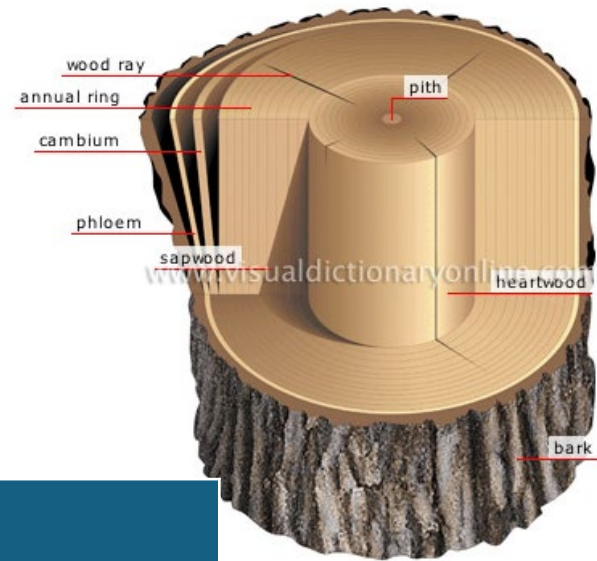
m_{od} Μάζα ξυλείας μετά από ξήρανση στους 105o C
(όλο το νερό έχει αφαιρεθεί)

«Πράσινη» ξυλεία – Ζωντανό δέντρο

➤ Η υγρασία του πράσινου ξύλου είναι υψηλή(60-200 %)

(Υπάρχει νερό όχι μόνο στην κυτταρική κοιλότητα αλλά και μέσα στο κυτταρικό τοίχωμα)

Botanical name	Moisture content %	
	Heartwood	Sapwood
Hardwoods		
Betula lutea	64	68
Fagus grandifolia	58	79
Ulmus americana	92	84
Softwoods		
Pseudotsuga menziesii	40	116
Tsuga heterophylla	93	167
Picea sitchensis	50	131

Softwoods:

Moisture content in **sapwood** almost **twice** the moisture content of **heartwood**

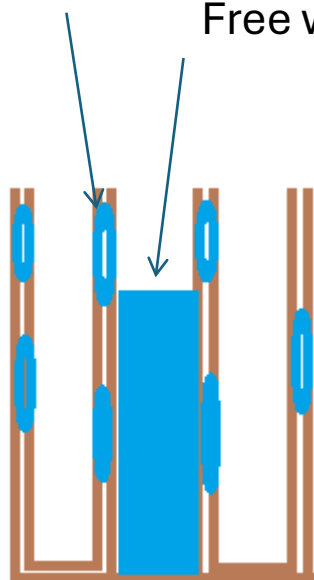
Επίδραση υγρασίας

Σημείο κορεσμού (FSP)

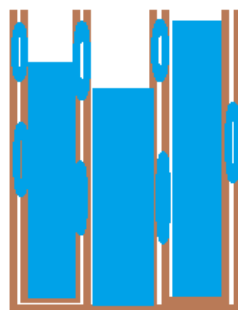
Το σημείο κορεσμού (FSP) είναι η περιεκτικότητα σε υγρασία στην οποία αφαιρείται όλο το ελεύθερο νερό - οι κυτταρικές κοιλότητες είναι κενές - αλλά τα κυτταρικά τοιχώματα εξακολουθούν να είναι πλήρως κορεσμένα.

Boundary water

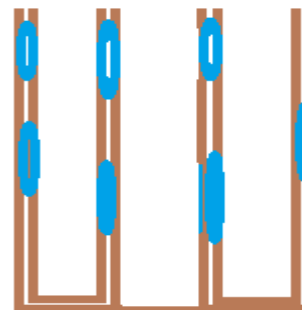
Free water

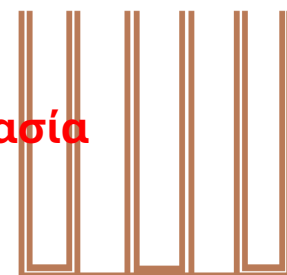
Above FSP

At FSP

Below FSP

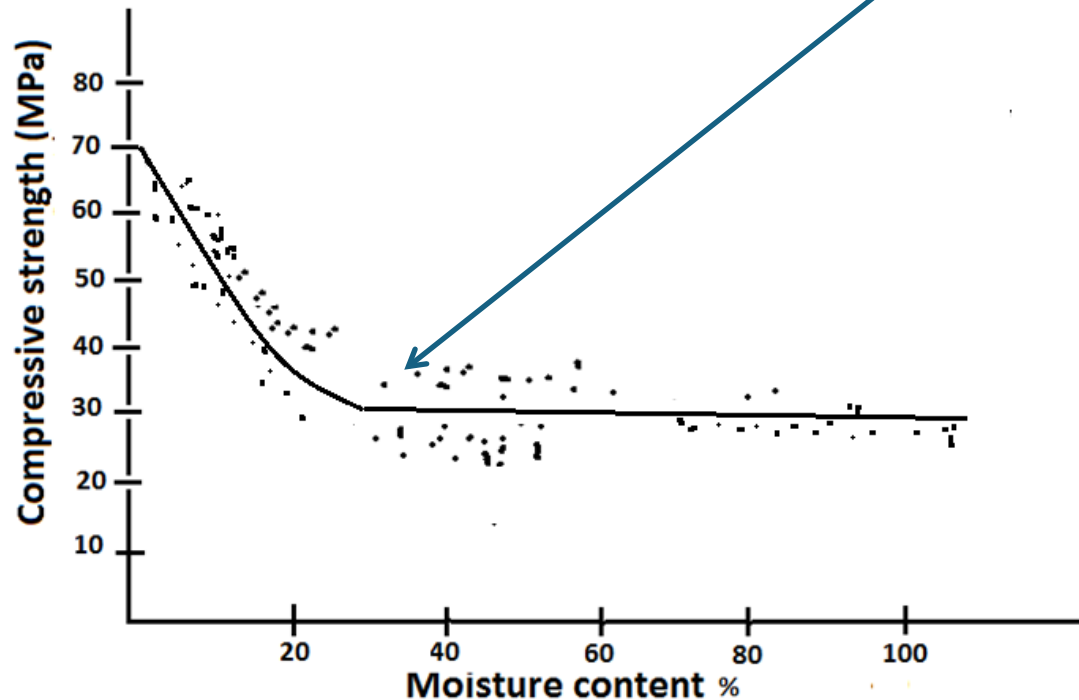
Διαφέρει ανάλογα με την ξυλεία
αλλά μπορεί να θεωρηθεί 28% περιεκτικότητα σε υγρασία

Επίδραση υγρασίας

➤ Μειωμένη αντοχή σε θλίψη υπό υψηλή υγρασία

σημείο κορεσμού (FSP)

**Fiber saturation point:
28% Moisture content**

High moisture (above 20%) - Fungi attack can cause a great damage

Αφαίρεση υγρασίας - Ξήρανση

Ξήρανση στον αέρα: η ξήρανση της ξυλείας με την έκθεσή της στον αέρα.

- Ο ρυθμός ξήρανσης εξαρτάται από τις κλιματολογικές συνθήκες και από την κίνηση του αέρα (έκθεση στον άνεμο).
- Η ελάχιστη περιεκτικότητα σε υγρασία που μπορεί να επιτευχθεί καθορίζεται από τη χαμηλότερη σχετική υγρασία του καλοκαιριού

Ξήρανση σε κλίβανο:

Μια μέθοδος για την επιτάχυνση της ξήρανσης τοποθετώντας την ξυλεία σε ξηραντήριο

- Ελεγχόμενη θερμοκρασία & υγρασία
- Σχεδόν όλη η εμπορική ξυλεία του κόσμου αποξηραίνεται σε βιομηχανικούς κλιβάνους.
- Οι χρόνοι στεγνώματος είναι σημαντικά μικρότεροι στη συμβατική ξήρανση σε κλίβανο
  - -Η ξήρανση του μαλακού ξύλου μπορεί να επιτευχθεί σε 4-7 ημέρες
  - - Το στέγνωμα του σκληρού ξύλου διαρκεί τρεις φορές περισσότερο από το μαλακό ξύλο

Ηλιακοί Κλίβανοι

- Χαμηλό κόστος λειτουργίας.
- Χαμηλές περιβαλλοντικές επιπτώσεις.
- Χαμηλή ταχύτητα

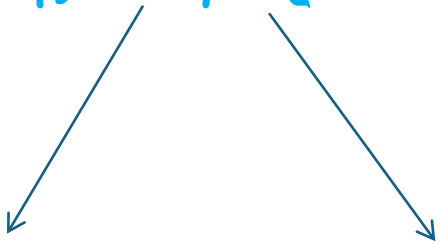

Παραμορφώσεις – Αλλαγές λόγω υγρασίας

Συστολή Ξήρανσης:

Η μείωση των διαστάσεων λόγω απώλειας υγρασίας

Διαμήκης < Εγκάρσια

ακτινική συρρίκνωση ~ 60 - 70 % εφαπτομενική συρρίκνωση

Botanical name	Commercial name	Transverse		Longitudinal
		Tangential	Radial	
Chrophora excelsa	Iroko	2.0	1.5	<0.1
Tectona grandis	Teak	2.5	1.5	<0.1
Pinus strobus	Yellow pine	3.5	1.5	<0.1
Picea abies	White wood	4.0	2.0	<0.1
Pinus sylvestris	Redwood	4.5	3.0	<0.1
Tsuga heterophylla	Western hemlock	5.0	3.0	<0.1
Quercus robur	European oak	7.5	4.0	<0.1
Fagus sylvatica	European beech	9.5	4.5	<0.1

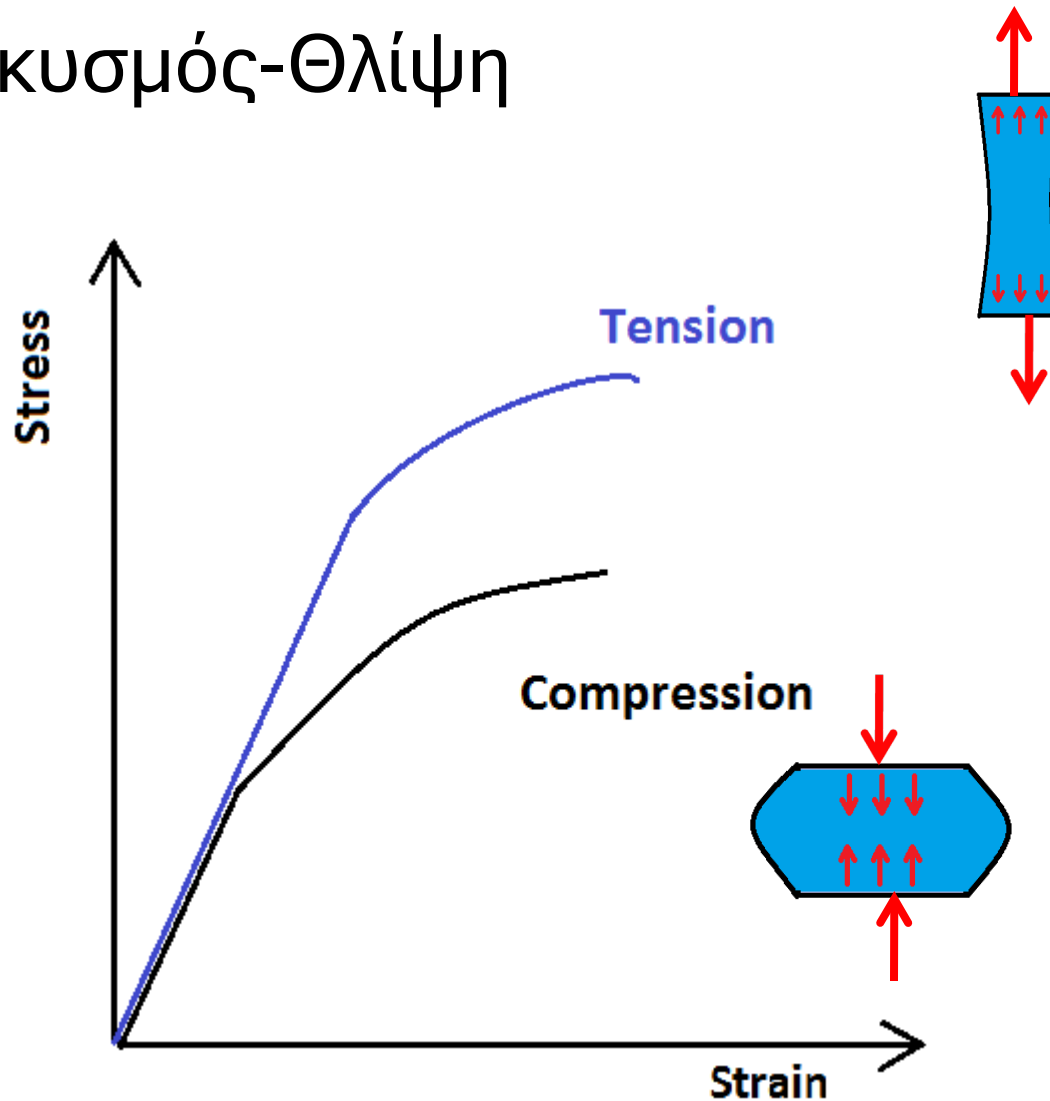
Θερμική διαστολή

Timber	Coefficient of thermal expansion ($\times 10^{-6}$)	
	Longitudinal	Transverse
Picea abies (Whitewood)	5.41	34.1
Pinus strobus (Yellow pine)	4.00	72.7
Quercus robur (European oak)	4.92	54.4

Transverse > Longitudinal expansion

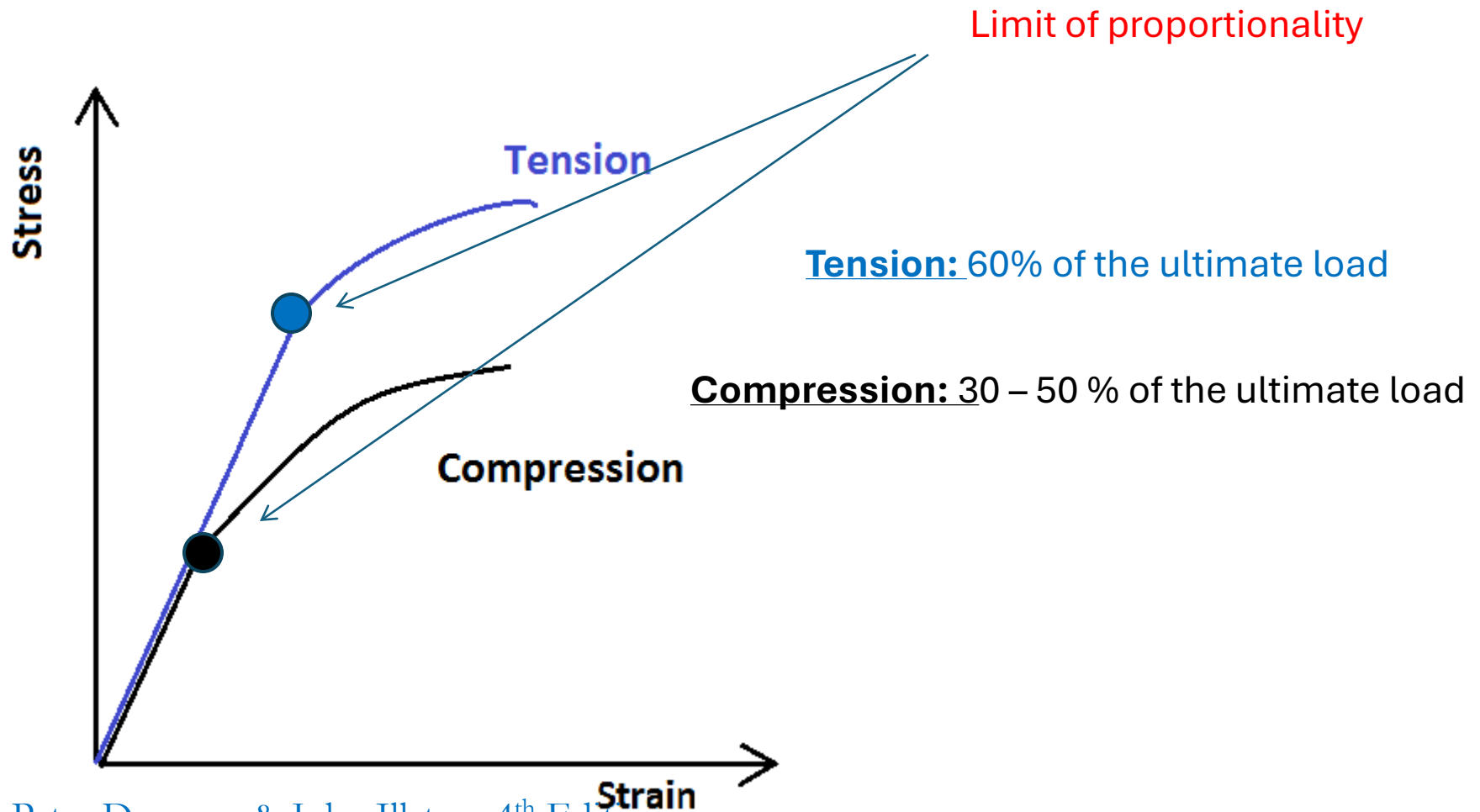

Εφελκυσμός-Θλίψη

Peter Domone & John Illston, 4th Edition,
'Construction Materials – Their Nature and behaviour '

Όριο αναλογιάς (LoP): Σημείο εκκίνησης της μη γραμμικής συμπεριφοράς

Peter Domone & John Illston, 4th Edition,
'Construction Materials – Their Nature and behaviour'

SOFTWOOD

	<u>C14</u>	<u>C16</u>	<u>C18</u>	<u>C20</u>	<u>C22</u>	<u>C24</u>	<u>C27</u>	<u>C30</u>	<u>C35</u>	<u>C40</u>	<u>C45</u>	<u>C50</u>
Tension parallel (Mpa)	8	10	11	12	13	14	16	18	21	24	27	30
Tension perpendicular (Mpa)	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4
Compression parallel (Mpa)	16	17	18	19	20	21	22	23	25	26	27	29
Compression perpendicular (Mpa)	2	2.2	2.2	2.3	2.4	2.5	2.6	2.7	2.8	2.9	3.1	3.2
Modulus of Elasticity parallel (mean) (GPa)	7	8	9	9.5	10	11	11.5	12	13	14	15	16
Modulus of Elasticity perpendicular (mean) (GPa)	0.23	0.27	0.3	0.32	0.33	0.37	0.38	0.4	0.43	0.47	0.5	0.53
Density (kg/m3)	290	310	320	330	340	350	370	380	400	420	440	460

Parallel to the grain

Tensile strength (MPa): 8-30 MPa

Compressive strength (MPa): 16-29 MPa

Modulus of Elasticity (GPa): 7-16

Perpendicular to the grain

Tensile strength (MPa): 0.4 MPa

Compressive strength (MPa): 2-3.2 MPa

Modulus of Elasticity (GPa): 0.23-0.53

HARDWOOD

	<u>D18</u>	<u>D24</u>	<u>D30</u>	<u>D35</u>	<u>D40</u>	<u>D50</u>	<u>D60</u>	<u>D70</u>
Tension parallel (Mpa)	11	14	18	21	24	30	36	42
Tension perpendicular (Mpa)	0.6	0.6	0.6	0.6	0.6	0.6	0.6	0.6
Compression parallel (Mpa)	18	21	23	25	26	29	32	34
Compression perpendicular (Mpa)	7.5	7.8	8	8.1	8.3	9.3	10.5	13.5
Modulus of Elasticity parallel (mean) (GPa)	9.5	10	11	12	13	14	17	20
Modulus of Elasticity perpendicular (mean) (GPa)	0.63	0.67	0.73	0.8	0.86	0.93	1.13	1.33
Density (kg/m3)	475	485	530	540	550	620	700	900

Parallel to the grain

Tensile strength (MPa): 11-42 MPa
Compressive strength (MPa): 18-34 MPa
Modulus of Elasticity (GPa): 9.5-20

Perpendicular to the grain

Tensile strength (MPa): 0.6 MPa
Compressive strength (MPa): 7.5-13.5 MPa
Modulus of Elasticity (GPa): 0.63-1.33

Timber

- **Glulam** - Glue laminated
- **LVL** - Laminated Veneer Lumber
- **PSL** - Parallel Strand Lumber
- **OSB** - Oriented Strand Board
- **LSL** - Laminated Strand Lumber

Glulam (επικολλητή ξυλεία)

Glued laminated timber: Structural timber composed of timber layers bonded together with durable, moisture-resistant adhesives.

Curved timbers

Improved Fire performance

Density 450 kg/m³

Very high strength
and Stiffness

➤ Long spans

Bridge beams, floor beams,
headers, complex arches

Glulam

- Columns
- Beams
- Curved arched shapes
- Bridge beams

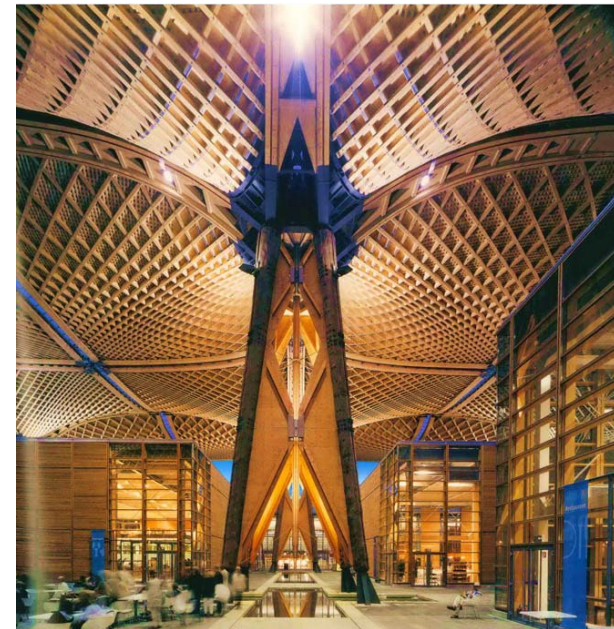

www.carpenteroakandwoodland.com

<http://en.wikipedia.org>

Connections are usually made with bolts or plain steel dowels and steel plates.

www.carpenteroakandwoodland.com

Laminated Veneer Lumber (LVL) (Στρώσεις καπλαμά)

Laminated veneer lumber (LVL) is a composite of wood veneers glued with a durable adhesive with the grain running parallel to the main axis of the member

Advantages :

- High strength
- Good for long spans with minimal deflection (ideal for roofs)

Applications:

- Framing
- Trusses (high tensile strength)
- Beams
- Used when finished appearance is not important

<http://www.jewson.co.uk/en/download/products/timber/LaminatedVeneerLumber.pdf>

<http://www.nzwood.co.nz/>

Parallel Strand Lumber (PSL)

(παράλληλες ίνες)

Parallel strand lumber (PSL) is manufactured from long strands of wood veneer that are laid parallel to one another and adhered

Advantages :

- High strength
- It is much less likely than conventional lumber to twist, bow or shrink
- Good for long spans with minimal deflection (ideal for roofs)

Applications:

- Heavily loaded columns and beams
- Used when finished appearance is important

•PSL is used in the same applications as LVL

Oriented Strand Board (OSB)

(προσανατολισμένη μοριοσανίδα)

Oriented Strand Board (OSB) is formed by layering strands (flakes) of wood in specific orientation.

Advantages :

- No internal gaps or voids
- Water resistant

Applications:

- Furniture
- Construction: Walls, floors and roofs

<http://www.sslumbr.com>

<http://en.wikipedia.org/>

Laminated Strand Lumber (LSL)

(επικολλητή ινοξύλεια)

Laminated strand lumber (LSL) is manufactured from strips of wood that may be too weak, small or misshapen to otherwise be cut into solid joints and studs, pressed together.

Advantages :

- Stronger and straighter than traditional lumber
- Good for long spans with minimal deflection (ideal for roofs)

Applications:

- Roof and floor beams
- Door and window headers
- Framing
- trusses

• LSL is similar to LVL but it uses smaller veneer and it is similar in appearance to OSB

- <https://www.youtube.com/watch?v=v3JqSsc8ZKk>